č. 12/2025 | 04. 11. 2025

CzechGlobe
Ústav výzkumu
globální změny AV ČR

INTERSUCHO

Týdenní aktuality

nejen o suchu, požárech,
horku a změně klimatu

V druhé polovině uplynulého týdne bylo nadprůměrně teplo. Říjen byl ale jeden z nejchladnějších za posledních 15 let. Sucho a zvýšené riziko požárů se aktuálně přesouvají do oblastí jižní polokoule.

Obsah

Ze světa

Stav půdního sucha 3
Riziko požárů 5

Česko

Srážky a teploty 7
Stav půdního sucha 9

Ze světa

Stav půdního sucha

Na úrovni evropského regionu Clim4Cast významné sucho dlouhodobě přetrvává pouze v hlubší vrstvě půdy (0–200 cm) ve východní části Rumunska a lokálně na hranici mezi Polskem a Ukrajinou, kde by se mělo v následujících devíti dnech postupně prohlubovat. Mírné až střední sucho nadále přetrvává v hlubší vrstvě půdy také v západní části Německa a lokálně se začíná objevovat ve střední části Itálie. Podle předpovědi (zobrazené níže) by se v západní části regionu (tj. v Německu, Francii a Itálii) mělo v horizontu následujících pěti až devíti dnů začít objevovat mírné sucho i v povrchové vrstvě půdy (0–40 cm).

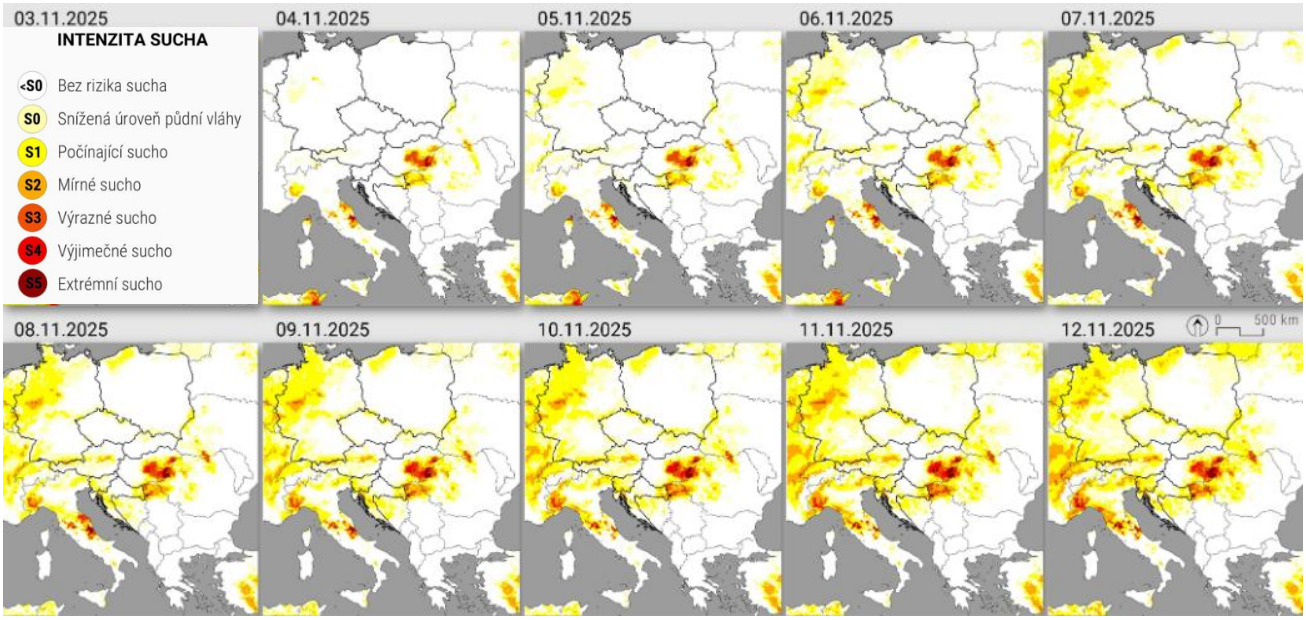

V rámci celé Evropy se se suchem a jeho dopady v příštím týdnu budeme setkávat zejména na Iberském a Apeninském poloostrově, v oblasti východní Anglie a v Panonské pánvi. Na většině území Evropy a napříč Sibiří je zásoba vody v půdě spíše nižší, než je v tuto dobu obvyklé, s výjimkou Balkánského poloostrova. Vrcholící podzimní období spolu s končící vegetační sezónou však zásadně zmírňuje dopady sucha.

Pro více dění v Evropě sledujte náš **web**

Zatímco na severní polokouli v souvislosti s půdním suchem pozorujeme uklidnění situace, na jižní polokouli sucho pokračuje a bude pokračovat na východě Brazílie, v regionu La Plata, na jihu Afrického kontinentu a v Austrálii. Ačkoli žádná z těchto epizod zatím nedosahuje extrémních hodnot, pravděpodobně přetrvají i v následujících deseti dnech.

Epizoda sucha na severovýchodě USA a jihovýchodě Kanady také nadále pokračuje a většina severoamerického kontinentu vykazuje nižší zásobu vody v půdě, než je obvyklé. Dopady sucha na hydrologii jsou zaznamenávány v některých částech Jižní Ameriky a také severní Afriky.

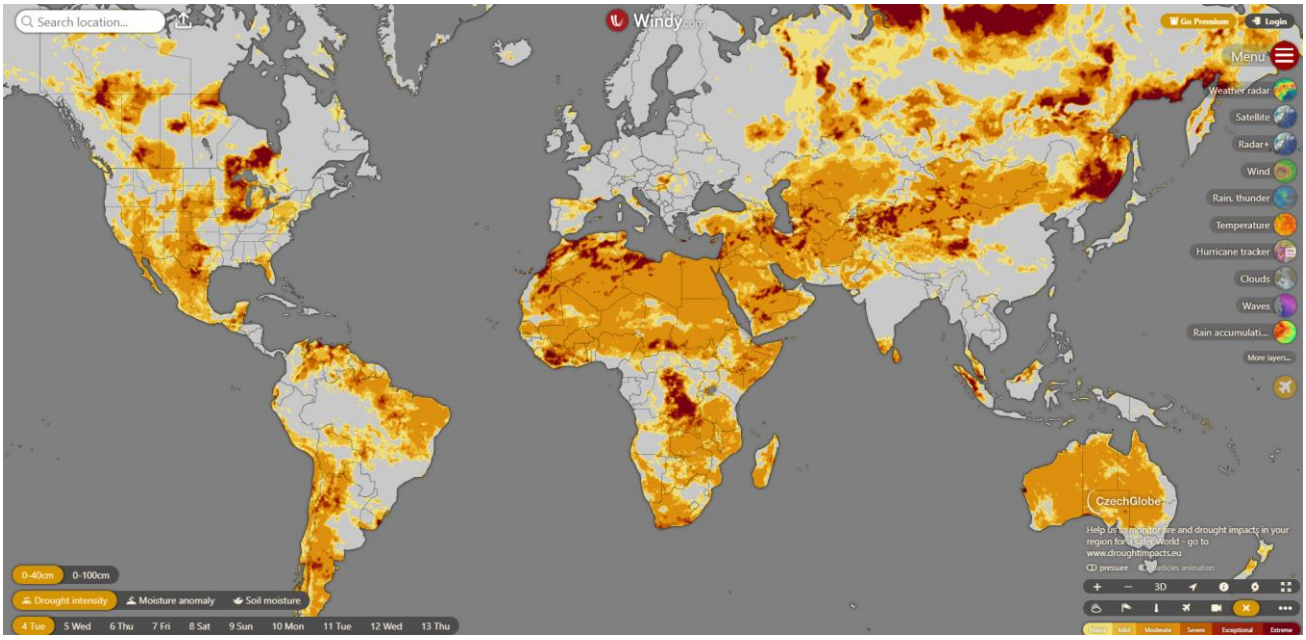

Pro více dění ve světě sledujte náš [web]

Windy.com

Riziko požárů

V oblastech s přetrvávajícím půdním suchem (východ Brazílie, jih Afrického kontinentu, Austrálie) se zároveň logicky setkáváme s nízkou vlhkostí paliva. Zvláště patrné je snížení vlhkosti paliva (zobrazeno na mapě) na východě Brazílie, na jihu Afriky a napříč Austrálií.

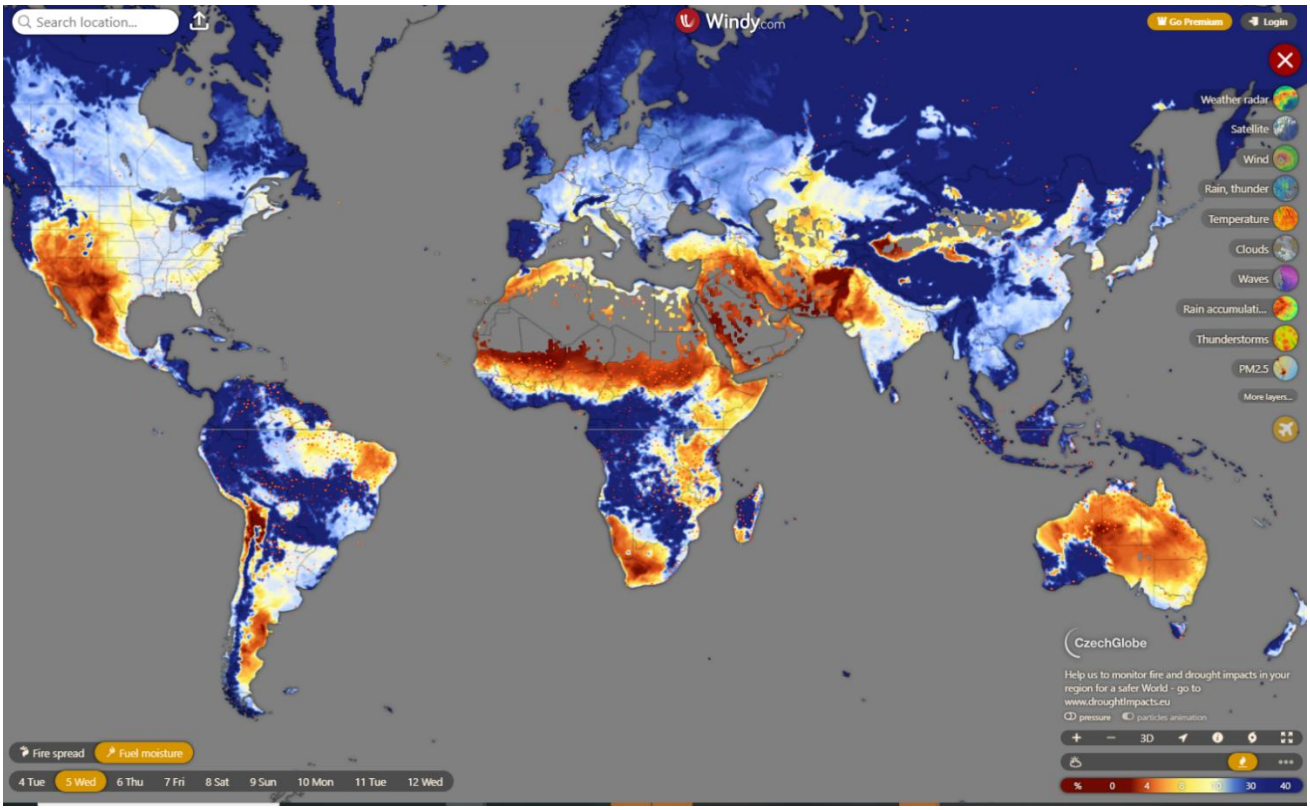

Pro více dění ve světě sledujte náš [web]

Windy.com

Nízká vlhkost paliva je doprovázena zvýšeným rizikem šíření požárů a odráží se i v koncentraci pozorovaných ohňů, jak je patrné z předpovědi rizika šíření požárů vegetace podle výsledků týmu CzechGlobe/Windy níže. Spolu s příznivým počasím pro šíření požárů přispívá ke značnému riziku rozsáhlých požárů, a to zejména na východě Brazílie, jihu Afriky a na většině australského kontinentu. Naopak situace v Kanadě, USA i v Evropě je z hlediska rizika vzniku a šíření požárů relativně příznivá.

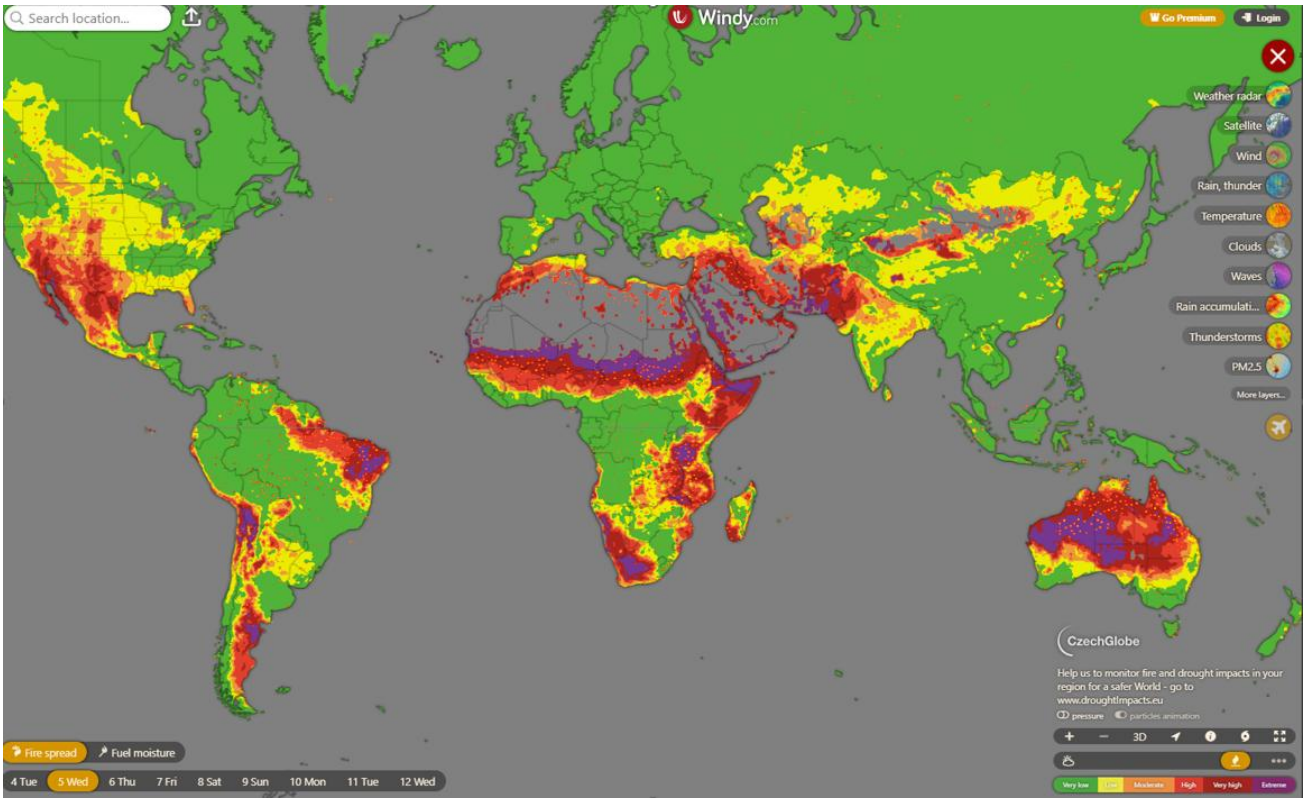

Pro více dění ve světě sledujte náš **web**

Windy.com

Česko

Srážky a teploty

V druhé polovině týdne bylo nadprůměrně teplo. Počátek týdne byl chladný, s maximálními teplotami kolem 10 °C. Poté se však oteplilo a denní teploty stoupaly i nad 15 °C. Noční teploty se nejčastěji pohybovaly mezi 3 a 6 °C. Mrazivé bylo pouze páteční ráno.

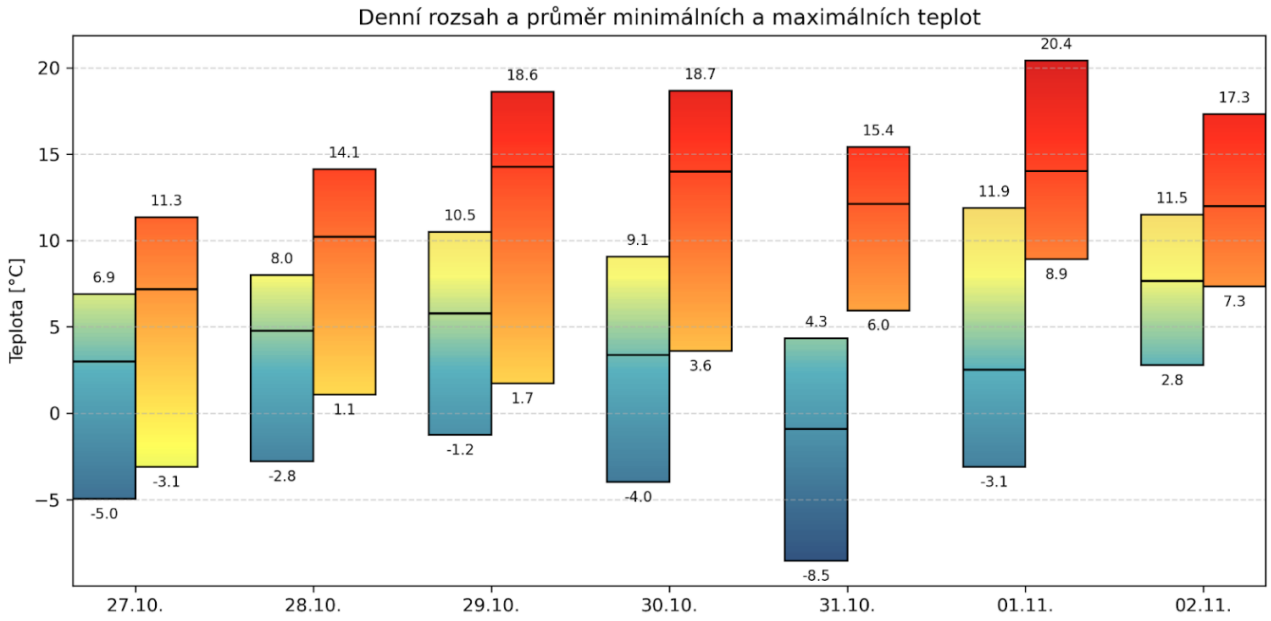

Říjen byl jeden z nejchladnějších za posledních 15 let. Z hlediska dlouhodobé řady byl tento měsíc pro Brno spíše průměrný či mírně podprůměrný vůči období 1991–2020, ale v rámci posledních 15 let však určitě patřil k nejchladnějším, přičemž průměr pro toto období je o 1,1 °C vyšší. Pokud bychom žili v 19. století, byl by tento říjen teplotně nadprůměrný o 1 °C. Poslední podprůměrný říjen připadl na rok 2010, zatímco nejteplejší byl v roce 2023.

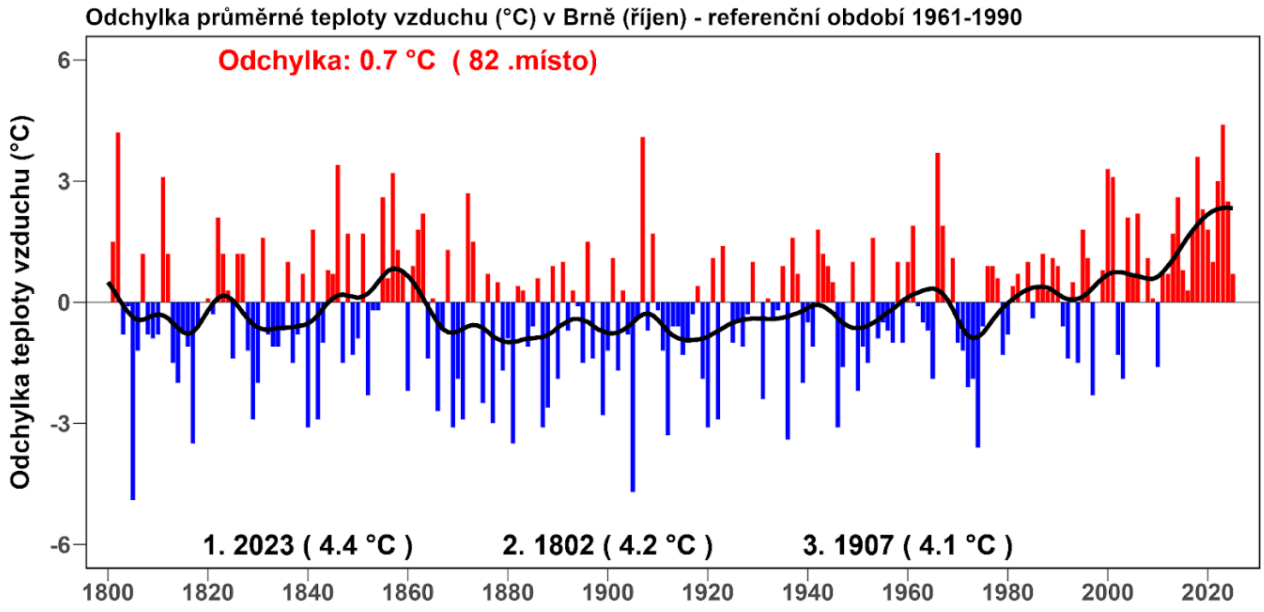

Stav půdního sucha

Půdní vlhkost v Česku je vysoká. V důsledku vydatnějších srážek, které spadly během neděle a pondělí, je hlavně povrchová vrstva půdy do 40 cm (H1) prakticky na celém území republiky zcela nasycena. Na 93 % území je navíc v půdě více vláhy, než je v tuto dobu obvyklé, a to i v celém profilu do 100 cm.

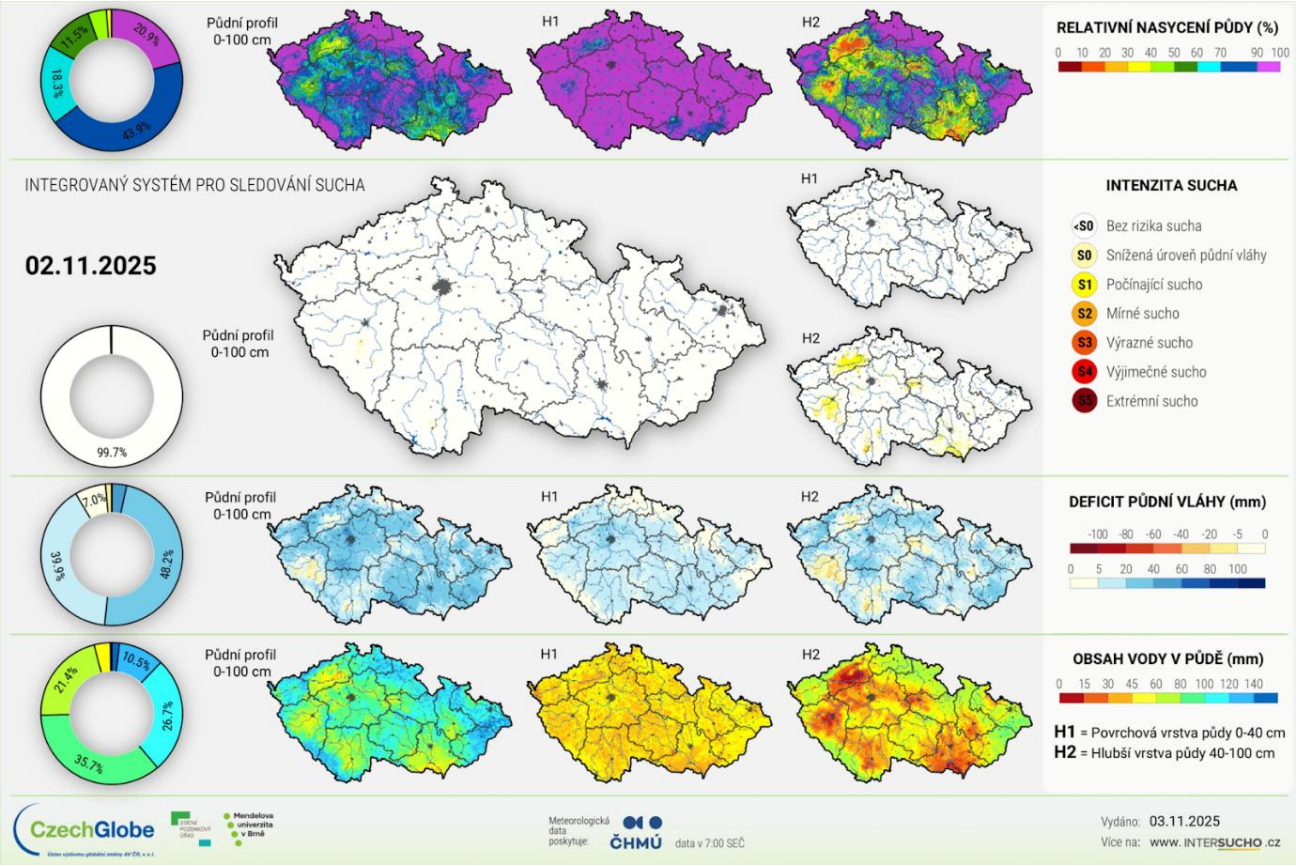

V následujících dnech sice nebude pršet, ale vzhledem k nižším teplotám nedojde k zásadnímu vypařování, a i za 10 dní zůstane relativní půdní vlhkost vysoká. Na 40 % území republiky by mohla být půda stále zcela nasycena v celém profilu do 100 cm, jak ukazuje graf relativní půdní vlhkosti na území Česka (procento území) za poslední dva měsíce s 10denní předpovědí.

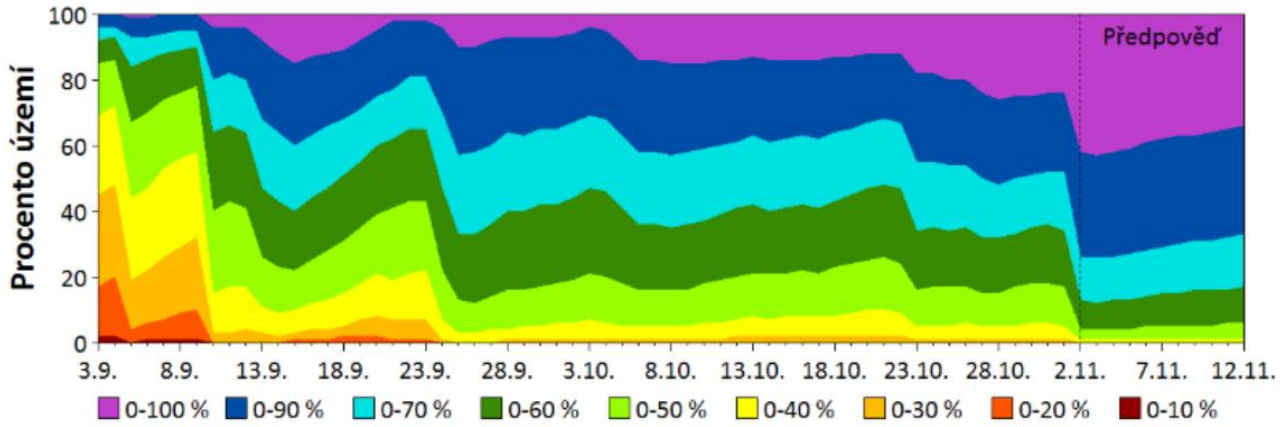

Pro více denních informací sledujte náš web
INTERSUCHO

Více informací z našich dalších webů Vám přineseme s novou sezonou.

Kontakt

Máte jakýkoli dotaz nebo nápad na zlepšení? Potřebujete se s námi spojit? Jsme tu pro vás.

Monika Hojdanová

+ 420 774 679 349
hojdanova.m@czechglobe.cz

Ústav výzkumu globální změny AV ČR, v. v. i.
Bělidla 986/4 a
603 00 Brno
CzechGlobe
CzechGlobe

Aktuální informace připravili

Lenka Bartošová
Monika Hlavsová
Miroslav Trnka
Pavel Zahradníček

Buďte s námi v kontaktu také na platformě X

INTERSUCHO FIRERISK AGRORISK DendroNetwork

Intersucho FireRisk AgroRisk DendoNetwork

Zdroje

- *https://clim4cast.czechglobe.cz/*
- *https://www.intersucho.cz/*
- *https://www.windy.com/*
- *fotografie na titulní straně: Stanislav Michal (reportér sítě Intersucho)*